

kih zadrugah, ki naj se zopet združijo v zadružne zveze.

Vlada bi morala sama gledati na to, da po carinskem varstvu bnan cene domačih pridelkov. Proizvajalni stroški so se v zadnjih desetletjih malone potrojili, cene poljedelskih izdelkov so se pa le nekoliko dvignile, pri nekaterih izdelkih so pa zadnji čas celo padle. Zakaj se kmečki pridelki pozneje podražijo, ne moremo biti odgovorni kmetje.

Vlada je dolžna, da skrbi za kmeta vsaj toliko, kolikor skrbi za industrijo. Saj pripada kmečkemu stanu nad polovico prebivalstva. Vlada pa postopa naravnost narobe.

Pred vsem se tu sklicujem na trgovinsko pogodbo s Srbijo in naglašam, da ta pogodba koristi edinole industriji, zelo pa škoduje avstrijski živinoin prešičarstvu. Vlada bi storila bolje, da bi rajše po možnosti podpirala kmečko proizvodnjo, kakor pa da sklepa take pogodbe, in bi delala na to, da se izboljša umno domače gospodarstvo, po katerem bi se zmanjšali proizvodni stroški, in bi se pridelki prodajali za primerno ceno. (Pritrjevanje.)

Govoriti hočem še o svoji ožji domovini.

Spodnještajski in koroški Slovenci nismo mogli kulturno v nikakem oziru napredovati. Manjkajo namreč poljedelske in druge šole, Noben pamečen in pravičen človek ne more ugovarjati, da je kulturni razvoj, napredek in blagostanje nemogoče brez zadostne izobrazbe, ki se nam mora samoposebi umevno uspešno dati le v materinem jeziku. Z nobenim avstrijskim narodom se dozdaj ni postopalo tako mačehovsko, kakor s spodnještajskimi in koroškimi Slovenci. Vlada naj upošteva, da je bil Slovenec vedno državljani, ki se je vedno izkazal, da je neustrašeno branil domovino in da zasluži zato enakopravnost ne le po paragrafi na papirju, marveč tudi v dejanju. Pred vsem skrbi vlada za to, da dobimo na Spodnjem Štajerskem in Koroškem poljedelske in obrtne šole.

Glede na nameravano zvišanje davka na žganje pripomnim, da zvišanje nasproti kmetu ni nikakor opravičeno. Kmet mora dati mnogokrat visoko obdačeno žganje v velikih množinah zastoj svojim delavcem. Davka prosta množina nikakor ne zadostuje za splošno potrebo. Pred vsem se mora gledati, da sme kmet žgati primerno množino davka prostega zdravega žganja, ki ga rabi za svoje delavce. Vladni predlog naglašja, da se porabijo dohodki iz povišanega davka na žganje za saniranje deželnih financ. Obžalujem, da pritegnejo zopet najubožnejše sloje prebivalstva za saniranje deželnih financ, med tem ko se vedno ni dovolj izpopolnjen na zgoraj osebni davek. (Pritrjevanje.)

Vsaka vlada, ki čuti za ljudstvom, naj bo prepričana, da če pridejo na domovino še tako slabi dnevi, bo sočustvovalo ljudstvo z njo.

Končno ponovno opozarjam na splošno slabo stanje kmečkemu stanu in naglašam, če ne pride pravočasno državna pomoč, je neizogiben propad države!

Končam in upam, da so našta moja izvajanja pri vladi ugoden odmev. (Pritrjevanje.)

## Državni zbor.

V proračunski razpravi so govorili iz Slovenskega kluba poslanci Grafenauer, ki je opisoval slabe šolske razmere na Koroškem. Pišek, kojega govor pričujemo, dr. Hočevar, ki je razpravljajal sodne razmere na Koroškem, Demšar, ki je zahteval večjega upoštevanja planinskih pašnikov, in dr. Krek, ki je v velikem obrisu naslikal cilje slovenske politike.

Zadnji petek dne 26. m. m. je bilo glasovanje o proračunu. Iz pisave naših liberalnih listov je bilo posneti, da bodo poslanci Narodne stranke tokrat pokazali vladi zobe. Toda kakor že mnogokrat, so je pisanje Narodno-strankinih listov pokazalo tudi tokrat kot celo navadno slepilo. Roblek je zbežal iz zbornice in niti glasovati ni upal, a Ploj je moško glasoval za vlado. Tako izgleda protivladna politika naše liberalne stranke! Celo leto upijejo nad našimi poslanci, jih zmerjajo, da so vladni, a ko pride do resnice, takrat se njih poslanci skrijejo ali pa udano glasujejo za vlado.

Slovenski klub se je dne 25. junija popoldne v stiriurni seji posvetoval o raznih važnih narodnih in gospodarskih vprašanjih in sklenil: Tova-

odpravil odpotnino. Nemško pravo se je rimskemu moralo popolnoma umakniti; kazni, ki jih je gospoda smeta nalagati, so se omilile. Tudi je cesar ukazal, naj se ustanovi toliko župnij, da nikdo nima hoditi čez dve milj (15 km) v svojo župnijsko cerkev. Vsled te naredbe so iz zemljišča jareninske župnije vzrastle sledeče samostalne župnije, oziroma kuracije: Jarenina, Sv. Ilj 1784, Sv. Jakob 1785, Spodnja Kunigunda 1786 in deloma Sv. Marjeta 1787. Ob enem se je ustanovila jareninska dekanija, ki je obsegala poleg Jarenine Sv. Ilj, Sv. Jakob in Spod. Kunigundo. Germanizoval pa je Jožef II. še ostrije nego mati njegova.

(Dalje prihodnjik.)

riši Fon, dr. Benkovič in dr. Hočevar naj čim prej izdelajo načrt jezikovnega zakona za slovenske pokrajine. Glede na državno žganjarino zahteva klub večje ugodnosti za domače žganjarne in višji državni prispevek deželam. Preden se klub odloči, kako glasuje o dotični vladni predlogi, izvolil je poseben odbor, da natančno prouči vladni načrt s posebnim ozirom na naše kmečke razmere. V ta odbor so izvoljeni poslanci Šuklje, Povše, Fon in pa Roškar.

Ministrski predsednik Beck je rekel nemškemu koroškemu poslancu Dobernigu, da se misli pečati z jezikovnimi razmerami na Štajerskem in na Koroškem, da doseže modus vivendi (vzajemno življenje) med Nemci in Slovenci. Dobernig je rekel, da prebivalstvo ne želi izpremembe sedanjega položaja in da ne more dovoliti ničesar in se pogajati, dokler se ne pogovori z ostalimi nemškimi poslanci. Dobernig, Einspinner, Hoffmann-Wellenhop, Marekhl in Nagele so se podali k Becku in mu poročali ogorčenje (!), ki ga je povzročil v nemških krogih načrt o ureditvi jezikovnih razmer na Sp. Štajerskem in Koroškem. Beck je izjavil, da ne bo ničesar storil brez nemških poslancev. Kamen je sedaj izprožen. Razburjenje med nemškimi ponemčevalci nam kaže, da je krenil Slovenski klub pravo pot, ko je izvolil pododsek za sestavo jezikovnega načrta. Svoje pravice morajo dobiti štajerski in koroški Slovenci. Poslanec Slovenskega kluba so pa vztrajni in ne bodo prej odnehali, da zadobe Slovenci pravice, ki jim grejo po avstrijski postavi in pa po pravici, ki ni vezana na nikake paragrafe. Otrovane pšice poslanskih ponemčevalcev kakor tudi nekega svobodomiselnega slovenskega lista jih ne zadanejo in padejo na tla.

Radi nepodelitve neke gostilniške koncesije interpelira poslanec dr. Benkovič trgovskega ministra.

Poslanec Roškar je vložil interpelacijo na naučno ministrstvo zaradi zidave nove šole v Grušovi, kjer se je delalo na podlagi krivih meritev. S takimi sredstvi se sili ljudstvo zidati nove šole!

**Somišljeniki! Somišljenice!**  
**Zahtevajte v vseh prodajalnah in tobakarnah vžigalice „Slovenske krščanske socialne zveze“: V korist obmejnim Slovincem!**

## Politični ogled.

**Mala politična naznanila.**

Dne 25. junija: Nemški agrarci so sklenili, da podajo še v proračunski razpravi ostro izjavo z ozirom na trgovinsko pogodbo s Srbijo, ki naj se uveljavi po zbornici. — Postavo o bolniškem zavarovanju nameravajo preosnovati. — Predsednik Združenih severoameriških držav Roosevelt namerava ustanoviti stalno armado, močno 250.000 mož, ki bi imela osem armadnih zborov.

Dne 26. junija: Slovenski klub je sklenil, da vloži predlog o jezikovnem zakonu za slovenske dele alpskih pokrajin. — Cesar je danes odpotoval v Isl. — Peterburska vlada je ostro nastopila proti srbski, ker se boji spora med Srbijo in Bolgarijo. — V Perziji so nemiri na dnevnem redu. Šah je dal mnogo poslancev in drugih odličnih oseb pomoriti.

Dne 27. junija: Na dunajskem vseučilišču so zopet napadli svobodomiselnih dijakov katoliške, enega ranili, druge pa potisnili vun in zasramovali. — Rektor graškega vseučilišča je zaključil semester, ker ni mogel pomiriti svobodomiselnih dijakov. — Na dunajskem vseučilišču bo šlo „Proč od Rima“ 85. na praškem 64. na brnskem 80. in na inomoškem 15 svobodomiselnih študentov. — Za državne uslužbence je določeno 18 milijonov kron.

Dne 28. junija: Ruski car namerava obiskati italijanskega kralja v Raconigu. — Italijanski parlament je sprejel zakon, ki dovoljuje vojnemu ministrstvu velikansko svoto v svrhu obrambe vzhodne meje.

Dne 29. junija: Na Velehradu na Moravskem je imela danes katoliška kmečka mladina svoj prvi letošnji shod, ki se ga je udeležilo 5000 oseb. — V Teheranu je bilo večeraj kljub obljubam šahovim 12 poslancev obsojenih k smrti.

Dne 30. junija: Danes so se začele porotne obravnave proti morilcu grofa Potockega Sičynskemu. — Na republikanskem shodu v Lizboni je zahteval Allonzo Costa, naj kralj prostovoljno odstopi. — „Čech“ objavlja oklic za splošen češko-slovanski katoliški shod, ki se vrši od 29. avgusta do 2. septembra v Pragi.

## Razne novice.

\* **Imenovanja.** Višje deželno sodišče v Gradcu je imenovalo tukajšnjega sodnijsko-kancelijskega po-

močnika Friderika Druževiča in finančno deželno ravnateljstvo tukajšnjega kancelijskega pomočnika pri finančnem uradu Jožeta Snel kancelijskim oficijantom.

\* **Iz železniške službe.** V višji plačilni razred pridejo: Rezman Leopold, revident v Mariboru, Gros Ivan, revident v Radgoni, adjunkt Sperber Benjamin in Lahn Viljem na Pragerskem, Pour Evgen v Celju, revidenta Fötsch Matija v Celju in Mraz Franc na Ptuj. Pristavom so imenovani asistenti Harrich Jožef, Washuber Konrad, Dörfel Jožef v Mariboru na glavnem kolodvoru; na kor. kolodvoru Beloglavac Stefan. Revidentom je imenovan Jurij Dobovišek, adjunkt v Račah. Provizoričnim asistentom sta imenovana aspiranta Iv. Roglič v Račah in Ernst Škerlj v Poljčanah. Za revidenta je imenovan Alojz Randl, adjunkt v Grobelnem.

\* **Imenovan** je g. Anton Hohnjec, nadučitelj v Kozjem, za učitelja v mariborski kaznišnici.

\* **Iz šole.** Na petrazredni ljudski šoli v Kapehah pri Radencih je razpisano mesto stalnega ali začasnega učitelja s prostim stanovanjem. Prošnje do 20. julija t. l. — Na štirirazredni ljudski šoli pri Sv. Marjeti ob Pesnici je razpisano mesto stalne učiteljice. Prošnje do 20. julija t. l. — Na petrazredni ljudski šoli v Križevcih pri Ljutomeru je razpisano mesto stalnega učitelja in na Ljutomerski okoliški šoli mesto začasnega učitelja ali učiteljice. Prošnje do 20. t. m.

\* **Ljutomerski glavar** pl. Rainer je prestavljen v Bruck na Zgornjem Štajerskem namesto novega ptujskega glavarja Weissaa.

\* **Poslanec dr. Benkovič** je obolel na hudem kataru v grlu; zato bo svoje shode mogel prirediti šele v poznem poletju.

\* **Deset kron S. K. S. Z.** je poslal č. g. M. Zorko. Tri krone so kot odgovor „Stajercu“ za njegove tri lažnjive napade, sedem kron je pa vplačanih še za nadaljnjih sedem napadov. — „Stajerc“, sedaj pa le pridno obrekuje, S. K. S. Z. ti bo hvaležna, ker pri enajstem napadu nam vrli gospod gotovo zopet pošlje eno novo desetačo, kakor nam je obljubil. Kedar bo muha lastovke lovila, tedaj bo „Stajerc“ smel resnice pisati, prej gotovo ne. Do tistega časa je seveda še daleč, zato dobro vemo, da bo S. K. S. Z. izvrstno uspevala, če jej rodoljubni slovenski naši dušni pastirji naklonijo za vsak napad v nemškutarskih in liberalnih listih po eno krono. — Adolf Gril, kaplan v Koprivnici 12-K 50 vin. — Duhovščina zbrana na dekanijski konferenci v Celju 43 K. — Maks Goričar, kaplan, 2 kroni.

\* **Smrt mučenika.** V graški bolnišnici je umrl v 31. letu svoje starosti v Mariboru splošno znani gozdarski adjunkt Leopold Zeckl, ki je bil l. 1900 gozdarski adjunkt v Totisu pri Komornu. Takrat je napadlo 32 cigarov gozdarsko hišo v Totisu, umorilo je gozdarja in njegovo rodbino ter po hudem odporu premagalo tudi Zeckla, ki je v obrambi še ustrelil dva cigana, več cigarov pa ranil. Zeckl je bil ustreljen v glavo ter so cigani ranjenemu adjunktju na nogah odrezali nohte ter ga obesili na neko drevo. Končno so mu cigani odrezali še obe ušesi in jezik in so mu zlomili prsno kostjo. V tem hipu je priletelo na pomoč enajst orožnikov, od katerih so cigani pet orožnikov ustrelili. Še živega Zeckla so orožniki rešili iz ciganskih rok. Revez je živel obupno življenje, dokler ga ni sedaj smrt rešila mučeniškega življenja.

\* **Iz Dunaja.** Parkrat se je že o slavnostnem sprejemu cesarjevega jubileja dopisovalo, a nihče se še v naših štajerskih listih ni oglašil, ki bi popisal prekrasen slavnostni večer dne 13. junija, premilim gostom iz domovine prirejen. Katoliško društvo „Straža“ je povabilo redke goste v svojo sredino in res so nas v prav obilnem številu in v narodnih nošah posetili. Velika dvorana je bila natlačena polna in še vrt nam ni zadostoval. Navdušenje je bilo nepopisno. Združeni v bratovski ljubezni smo enoglasno zapeli cesarjevo himno, in več ljubkih slovenskih pesmic. Govorniki so želi obilno pohvalo za dobro rešene naloge. Prav blagodejno je pa vplivala na nas naša krepostna slovenska mladina, ki stoji radi svojega imenitnega obnašanja visoko nad mladino drugih narodov. Očarale in okrepile ste nas, ljube sestrice, hvala vam!

\* **Jesenske orožne vaje** za rezerviste in domačne rezerviste so se določile v III. armadnem zboru sledeče: a) pehota in lovci od 17. do 29. avgusta in od 21. avgusta do 2. septembra; b) lovci in gorska artilerija: artilerijski polki št. 7, 8 in 9 od 14. do 28. julija, 27. julija do 8. avgusta in od 10. do 22. avgusta, pri bavbičnem polku št. 3 od 14. do 26. julija, pri gorskem artilerijskem polku št. 3 od 26. julija do 22. avgusta in od 24. avgusta do 5. septembra; c) trdnjavski artilerija: trdnjavski artilerijski polk št. 4 in trdnjavski artilerijski bataljon št. 3 od 14. do 26. julija; d) sanitetni oddelki št. 7, 8 in 9 od 15. do 27. julija, od 1. do 13. in od 17. do 29. avgusta, od 31. avgusta do 12. septembra in od 14. do 26. septembra.

\* **Ne dražite nas!** Mi resno opotarijamo slovenska sokolska društva, da prepovejo liberalnim listom napadati in blatiti naše telovadne odseke. Mi lahko telovadimo v društvu, v katerem hočemo, in pri liberalcih ne bomo vprašali za dovoljenje. Ako pa se bo še nadalje na nas streljalo, bomo pošteno vračali. Naša telovadna organizacija je sedaj na Slovenskem prva in najmočnejša in gotovo ni v